Tisztaság gyorsan, olcsón

Eredmények, tervek a Patyolatnál

A család holmijainak tisztántartása nagyanyáinknak még hátgörnyesztő fáradságába, és sok-sok idejébe került. Ma is akad olyan fiatalasszony, aki kenyérkereső munkája, nemegyszer a továbbtanulás, a gyereknevelés mellett büszkén vállalja a nagymosást, az ágyneműk vasalását, a kétes kimenetelű házi folttisztítást. Ki-ki maga gazdálkodik energiáival, értékes óráival és persze a pénzével is. Annyi azonban tény, hogy évről évre egyre több embert hódít meg magának a Patyolat itt a megyében.

•

Egyre több, eddig ódzkodó háziasszony szavaz bizalmat a nagyüzemi mosásnak, tisztításnak. Tavaly 360 ezer lakossági megrendelésnek tett eleget Csongrád megyében a vállalat, ez a szám 15 százalékkal több, mint a korábbi esztendő mérlege. Az idei első negyedév adatai szerint — az erre az évre tervezett hét százalék helyett — időarányosan 14 százalékos a forgalom növekedése. A vállalatnál megforduló, 2 millió 300 ezer darab mosottvasalt ágyneműnek, a sok kitisztított ruhának nem mindegyikével elégedett tulajdonosa. Előfordul sajnos a csere, a sérülés, a határidőcsúszás. Olykor a munkát vállaló fiókok nyitvatartási rendje miatt reklamáltak a megrendelők. A nagy számok tengerében, úgy tűnik, csepp az az évi 14 ezreléket kitevő panaszlista. Egy-egy embernek azonban jogos bosszúságot, anyagi kárt okozhat a figyelmetlen, pontatlan munka, bármilyen ritkán fordul is elő.

Mivel magyarázható a Patyolat kétségtelen népszerűsödése? Nyári Mihály igazgató szerint részben azzal, hogy a dolgozó nők igénylik a segítséget, nem akarnak elveszni a házimunka erdejében. Ha tiszta az az ágynemű, gyorsan cserélhető, és főleg igen olcsón, hamar túlteszi magát az elfoglalt feleség, édesanya a kezdeti idegenkedésen. A minőségi munka tehát a legnagyobb vonzerő.

Megszerette a lakosság a kétéves múltra visszatekintő szolgáltatást, az ágyneműkölcsönzést is. Ez inkodolta, azt, hogy 2 ezer 200-ról 5 ezerre növelte a vállalat garnitúrakészletét, amely minden igényt kielégít: hatféle színben, szintetikus és pamut anyagú, különböző fazonú ágyneműk között lehet válogatni. Tavaly 47 ezer ágyhuzat-összeállítást és lepedőt béreltek a megyében, egyet — három-három hétre — 19 forintért. Az eddigi, idei adatok szerint egyre „kelendőbb" ez a szolgáltatás is.

*

Úgy tűnik, a Patyolat továbbfejlődésének útját a pipere mosószalonok határozzák meg. Igaz ugyan, hogy Szegeden, Makó, Szentes, Csongrád és Vásárhely után nyílt meg az első, de az az egy nagy közkedveltségnek örvend. A tarjáni, volt tisztítószalon helyiségében hat kilogramm ruha mosására alkalmas gépekkel, kiváló mosószerekkel mossák — kinek-kinek külön — a holmiját, 6, 24, 48, illetve 72 órás vállalási idővel. Helyben ki is vasalják a tiszta ruhát. Gyakorlatilag itt kizárható a csere, a rongálódás veszélye, a törzsközönség és az ott dolgozók között kölcsönös bizalom alakul ki, egyszóval a kulturált szolgáltatás feltételei ebben a formában adottak leginkább. S hogy erre a legnagyobb az igény, bizonyítja: az összes, lakosságnak végzett munka 48 százalékát a szalonok teljesítették tavaly a megyében. Arra is gondoltak a Patyolat vezetői, hogy „mozgó felvevőhelyet" visznek 26 községbe december óta, biztosítva az ottani lakosság számára is a mosatás, tisztítás lehetőségét. Korszerű, kényelmes Ikarus-kocsival járják majd a vidéket az év második felétől. Szegeden jelenleg 16 felvevőhely működik. Az ötéves fejlesztési terv szerint két újabb szalon nyílik — tanácsi támogatással —, az egyik a Retek utcában, a másik a Hungária-szálló közelében. A vállalat a működésükhöz szükséges gépeket már megrendelte. Az Északi városrészben, a 424-es épületben felvevőüzlet lesz majd.

A minőségi munka a legnagyobb vonzerő, mondtuk. Mi minden kell a tökéletes mosáshoz, tisztításhoz, a megrendelők elégedettségéhez? Ember és gép. Egyik a másik nélkül aligha ér célt. A vállalat 1975-ben elkezdődött rekonstrukciója folytatódik: a tízéves gépek „megöregedtek", ki kell cserélni őket. Nagy teljesítményű, programvezérlésű mosó-, csavarógépeket vásároltak, így az idén már megszűnik a nehéz fizikai munka, nem kell külön centrifugába átemelni a vizes ruhákat. Az új kalendergépek is kímélik az asszonyokat; nemcsak vasalnak, maguk végzik a hajtogatást is. Új vegytisztító gépek és úgynevezett gőzölő alagút járul hozzá a tökéletes munkához.

*

És mit tesznek az emberek? Megszervezik a vállalatnál a minőségellenőrzés rendszerét még az idén, így a részfolyamatoknál, és a befejező szakaszban is meózzák a ruhákat. Ettől a fegyelem — és a minőség — javulását várják a Patyolat vezetői, akár a „Munkád mellé add a neved" mozgalomtól. A vállalat rá akar szolgálni a bizalomra. Ezért is egyszerűsítették a kártérítés eddig bonyolult módját: az 500 forintnál alacsonyabb értékű kárt a felvevőhelyen is kifizetik a megrendelőnek. Reméljük azonban, hogy erre egyre ritkábban lesz szükség — a belső szervezés, a fegyelem erősítésére hozott vállalati intézkedések után.

Ch. Á.

A szófiai Opera küldöttsége Szegeden

A közelmúltban járt Szófiában *Horváth Mihály*, a Szegedi Szabadtéri Játékok igazgatója. Akkor vált véglegessé, hogy a nyári szabadtéri játékokon vendégszereplő Szófiai Állami Akadémiai Opera- és Balettszínház 180 tagú balettegyüttese augusztus 18., 19. és 20-án *Alekszandr Rajcsevnek*, a mai bolgár zenei élet legkiemelkedőbb komponistájának, *A szépség forrása* című háromfelvonásos balettjét mutatja be a dómszínpadon.

Horváth Mihály tárgyalásainak következményeként tegnap, csütörtökön Szegedre látogatott a szófiai színház háromtagú küldöttsége: *Anna Hadzsimiseva* szcenikai vezető, *Marianna Popova*, az előadás díszlettervezője és *Lozan Metodiev* műszaki vezető. A Játékok Attila utcai irodájában megbeszélték a szereposztást, a kivitelezés technikai részleteit. A darab szófiai bemutatójához képest a szabadtéri előadást új díszletben tartják, mely a bolgár művésznő tervei alapján itt készül majd el. Ehhez tanulmányozták a Dóm téri helyszínt, s legközelebb május végén ülnek ismét asztalhoz, amikor is vendégeink a már elkészült terveket hozzák.

Új műveseállomás

Újabb jelentős állomásához érkezett hazánkban az évtized elején meghirdetett műveseprogram. Csütörtökön a kőbányai Bajcsy-Zsilinszky kórházban új, nagy értékű műszert, a veseelégtelenségben szenvedő betegek életben tartásához nélkülözhetetlen művesét adták át. A Bajcsy-Zsilinszky kórházban immár három készülék áll a gyógyítás rendelkezésére, s ezzel létrejött az országban a hetedik műveseállomás, a fővárosban pedig az első, amely közkórházban működik. Jelenleg az orvosegyetemeink klinikáin, a miskolci megyei kórházban és a kőbányai kórházban évente 180—190 beteget tudnak folyamatosan kezelni.

Halászati téeszek közgyűlése

A halászati termelőszövetkezetek tavaly rekord termelést értek el: 54 ezer 600 mázsa halat adtak tógazdaságaik és természetes vizeik. Ez a teljesítmény az egy évvel korábbihoz képest több mint 10 százalékos növekedést jelent — állapították meg a halászati tsz-ek csütörtöki budapesti közgyűlésén, amelyen 33 gazdaság eredményeit értékelték. A gyors sikert annak köszönhetik, hogy új fajokat honosítottak meg. A piaci viszonyokhoz is a korábbinál jobban alkalmazkodtak, amennyiben növelték a feldolgozott hal részarányát.

Holnap

Nyitás a dorozsmai strandon

Az úszóházakat csak akkor nyitják ki, ha a Tisza visszahúzódik, a partfürdő rendezésére is várni kell még, így hát valószínűleg sokakat érdekel a hír: még a kettős ünnep előtt, holnap, szombaton kinyit a dorozsmai széksósfürdő. Május végéig naponta 10-től 18 óráig kereshetik fel a kirándulók, a napozók, s a merészebb fürdőzők a nyitásra rendbe hozott fürdőt, júniustól pedig reggel hét és este hét óra között várja vendégeit a város legnagyobb strandja. A csónakkikötőt a Móra Tsz brigádja újítja fel. Képünkön: szombatra mindennek készen kell lennie

Országos diáknapok

Szombaton és vasárnap hat városunkban hangzik fel a gimnazisták, a szakközépiskolások és a szakmunkástanulók kétévenként visszatérő nagy seregszemléjének, az országos diáknapoknak a szignálja. A KISZ KB, az Állami Ifjúsági Bizottság, az Oktatási, a Kulturális és a Munkaügyi Minisztérium védnökségével lezajló eseménysorozatra ezúttal több mint hétezer fiatalt várnak.

Az országos diáknapok legújabb vendéglátó házigazdája Székesfehérvár lesz. Itt először találkoznak Bács, Tolna, Fejér megye és Budapest középiskolásai. Április 28-tól május 2-ig egymást követik majd a diákamatőr együttesek bemutatói.

A XVIII. századi pataki diákévek hangulatát ízlelhetik meg Sárospatakon az országos diáknapok idelátogató Borsod, Nógrád, Szabolcs-Szatmár megyei és budapesti résztvevői. A rendezvénysorozat legrégebbi „bástyája" az idén 10. alkalommal fogadja a vendégek különvonatát. Zala, Veszprém, Baranya és Somogy megyéből több mint 1200 diák érkezik Keszthelyre a Helikon ünnepségekre. Itt szombaton fáklyás felvonulással „veszik át a hatalmat", majd a város közművelődési intézményeiben május 2-ig egymást követik az ifjúsági együttesek bemutatói. A diákvendégek szerdán társadalmi munkával búcsúznak Keszthelytől.

Komárom, Vas és Győr-Sopron megye oktatási intézményeiben készültek azok a képző- és iparművészeti alkotások, amelyek legjobbjait kiállításon mutatják be a soproni országos diáknapok idején.

Vasárnap a Dobó téren nyitják meg az egri diáknapokat. Másnap énekesek, táncosok, diákszínpadok gálaműsort adnak a város óvodásainak és kisdiákjainak.

Gyulán a nyitónapon Békés, Hajdú, Csongrád megye, Szeged és Budapest küldöttei koszorút helyeznek el Erkel Ferenc szülőházának falán. A négy városi klubban diák-tapasztalatcseréket, baráti találkozókat tartanak. A művelődési központban, a Jókai Művelődési Házban és a zeneiskolán művészeti bemutatókkal szórakoztatják az érdeklődőket. A diáksport helyzetéről, fejlesztésének feladatairól testnevelő tanárok „közreműködésével" váltanak szót a KISZ-esek. A „valós" helyzetről pedig a Várfürdőben sportvetélkedőn alkothat képet a diáknapokon részt vevő ezernyi középiskolás.

Magcsere

Mintegy ötven ország társintézményeivel cserél rendszeresen növényi magvakat, dugványokat a szegedi József Attila Tudományegyetem füvészkertje. A napokban egy egész kis gyűjteményt, több mint ezer növény magját és 30 tő orchideát kapott Havannából. A magcsereforgalom az utóbbi évtizedben csaknem megkétszereződött.

Művészeti főiskolák fesztiválja

Több mint ezer 600 főiskolást várnak május 4—6. között Szentendrére, ahol a művészeti főiskolák II. fesztiválját rendezik meg — jelentette be Harsányi László, a KISZ KB kulturális osztályának helyettes vezetője. Az ifjúsági szövetség Központi Bizottságának székházában csütörtökön tartott tájékoztatón elmondta: hazánk öt művészeti felsőfokú oktatási intézményének hallgatói nemcsak tapasztalatcserére jönnek össze, hanem a háromnapos programban egymást követik majd bemutatóik.

A képtárban például a képzőművészeti főiskola kiállítását nyitják meg. A művelődési központ társalgójában az iparművészeti főiskolások „Vizuális nevelés" címmel mutatkoznak be.

Közlekedés

Őrjárat és ellenőrzés

A közlekedésbiztonsági hét keretében az idén is megszervezi a városi tanács vb építési és közlekedési osztálya a közúti közlekedés biztonságát elősegítő őrjáratát. Ma, pénteken délután két órától a megyei és a városi tanács, a rendőrség, a közlekedési és a tervező vállalatok, a városgondnokság és az útfelügyelet munkatársai — egymás között felosztva a város kerületeit — végigjárják a főbb útvonalakat, s feljegyzik, hol, milyen javításra, módosításra érdemes jelenségre figyelnek fel. Észrevételeiket aztán továbbítják a kivitelező vállalatokhoz, s az azok munkáját irányító szervezetekhez.

Holnap, szombaton reggel 6, és délután két óra között az Autóklub szegedi szervezetének műszaki állomásán ingyenes fényszóró-beállításra és fékhatásmérésre jelentkezhetnek azok a járművezetők is, akik nem tagjai a klubnak. A közlekedésbiztonsági hét keretében vasárnap pedig a KPM Autófelügyeletének műszaki állomását (szintén Kossuth Lajos sugárút 112.) keresheti fel a gépjármű-tulajdonosok. A műszaki állomás dolgozói ingyenes, és következmény nélküli felülvizsgálattal ellenőrzik a jelentkező gépkocsijainak műszaki állapotát, reggel 7 és déli egy óra között.

Zenei naptár

Hárman, akik szeretik Brahmsot

Noha a filmcímből kölcsönvett kérdésre — *Szereti Ön Brahmsot?* — máig megoszlik a zeneesztéták álláspontja, mindez alig befolyásolja a romantika eme különös életművének egyre fokozódó népszerűségét. Melynek oka talán nem véletlenül éppen az a Brahms művészetét, kamarakompozícióit meg kiváltképp jellemző sajátosság, hogy formavilágában a nagy bécsi klasszika, különösen Haydn, illetve Beethoven eltökélt örököse. Erről ismerszik egyebek között az a *gordonka-zongora (F-dúr)* és *klarinét-zongora (f-moll)* szonáta, illetve Brahms egyetlen, ugyancsak klasszikus szonátaköntösbe öltöztetett, *klarinét-gordonka-zongora triója (a-moll)*, mely a filharmónia tavaszi kamarabérletének szerda esti koncertjén hangzott el Szegeden, a Tisza-szállóban.

Nem hétköznapi előadásban. Jellemzéséül netán annyi is elég volna: három ifjú titán, hangszerének elhivatott virtuóza szólaltatta meg a fent idézett Brahms-műveket, *Kocsis Zoltán*, *Perényi Miklós*, *Berkes Kálmán*. Mindhármójukról tudjuk, külön-külön is szuverén, erős, koncepciózus előadóművészek. Most annyit tehetünk hozzá, együtt muzsikálva is képesek megőrizni egyéniségük tiszta sugárzását anélkül, hogy — a kamaraszonáta követelményeinek megfelelően — akár pillanatokra is elhomályosítanák, háttérbe kényszerítenék egymást. Persze az adott művek azonos szellemű értelmezéséből is fakad ez a tökéletességszámba menő konszonancia (mindhárman láthatóan ugyanazért szeretik Brahmsot), amivel Kocsis Zoltán előbb Perényivel, majd Berkessel, végül harmadmagával valósággal lenyűgözte a lelkes hallgatóságot. Ha Perényi Miklós gordonkája vagy Berkes Kálmán klarinétja szenvedélyes álomképet rajzol föl egy-egy dallamvonalból, Kocsis hűvös objektivitása jelzi hozzá a forma klasszikus fegyelmét, és hasonmód történik viszont, egyszóval a stiláris egyöntetűséget oda-vissza rugalmasan biztosítják, mi több, természetes eleganciával, fölszabadult kedvvel, sodró lendülettel vagy éppen érzékeny gráciával, méltósággal. Így válhatott ez a szerdai Brahms-koncert — a dzsesszestek szokásos záró partyjának, a jam session-nek hasonlatával szólva — három kitűnő szólista együttesének örömzenéjévé.

N. I.